

Modul 3: Shizofrenija

<https://depositphotos.com/stock-photos/schizophrenia.html?filter=all&qview=7812091>

Opis bolesti

Shizofrenija je jedan od **psihotičnih poremećaja***, odnosno mentalnih poremećaja karakteriziranih poteškoćama u razlikovanju stvarnog od nestvarnog. Osoba može imati osjećaje ili misli koje iskrivljuju pogled na ono što se događa oko nje ili u njoj samoj. To može uzrokovati poteškoće u upravljanju emocijama, odnosima s drugim ljudima i normalnom funkcioniranju.

Faktori koji igraju ulogu u pojavi shizofrenije

- geni
- traumatično iskustvo, osobito u najranijem razdoblju života
- oštećenje mozga koje se može dogoditi bilo kada tijekom života

Vjerojatno je uzrokovana interakcijom različitih bioloških, psiholoških i društvenih faktora. To rezultira oslabljenom funkcijom **neurotransmitera****.

Opis bolesti (nastavak)

- Shizofrenija se može **razviti naglo ili postupno***.
- Najčešće se pojavljuje između 15. i 25. godine. Razvija se u oko 1% ukupne svjetske populacije.
- Rizični faktori uključuju niži socioekonomski status, nižu razinu obrazovanja, obiteljsku povijest shizofrenije, stresne situacije poput gubitka voljene osobe, nasilja u obitelji ili okolini.
- Konzumacija psihoaktivnih tvari također može potaknuti nastanak psihotičnih epizoda.
- Liječenje koje obuhvaća i **biološke**** i **psihosocijalne metode***** je najbolji izbor.

Ponašanje i simptomi shizofrenije

- **Pozitivni simptomi**

- halucinacije
- zablude
- konfuzno razmišljanje ili dezorganiziran govor
- poremećaji u pokretima

- **Negativni simptomi**

- problem u odlučivanju
- poteškoće u tumačenju tuđih emocija ili motiva
- suicidalne misli
- gubitak interesa za stvari ili aktivnosti
- problem s emocijama
- povlačenje od drugih

Ponašanje koje se može očekivati

- Shizofreni bolesnici povremeno ili čak veći dio svog vremena **žive u svom svijetu**, bez potrebe za komunikacijom s okolinom.
- **Društvena izolacija** jedna je od glavnih karakteristika ove bolesti.
- Često ih je **teško motivirati** za jednostavne aktivnosti kao što je održavanje higijenskih navika.
- Neki pacijenti nisu skloni uzimanju lijekova **ili javljanju psihijatru**. Često misle da ne trebaju lijekove.
- Obično su vrlo **škrti u verbalnom izražavanju**, a njihovo emocionalno izražavanje može neuobičajeno ili neprikladno.
- Mogu imati **neuobičajene prehrambene navike**.

Ponašanje (nastavak)

Iznimno je važno prepoznati ove

rane znakove rekurentnih psihotičnih epizoda:

- Osoba čuje glasove ili **ima halucinacije**.
- Ciklus spavanja često je poremećen i obično je to prvo zahvaćeno u relapsu psihotične epizode.
- Ponekad osoba može pokazivati **znakove suicidalnosti**.
- Mnogi pojedinci sa shizofrenijom oslanjaju se na

emocionalnu i praktičnu pomoć članova obitelji,

u nadi da će prevladati bolest i nastaviti sa životom.

Problemi kod shizofrenije

O shizofreniji postoje brojne predrasude, kao što su:

Shizofrenija je rijetka bolest - Ovo zapravo nije istina, jer čak 1% svjetskog stanovništva pati od shizofrenije.

Oboljelima od šizofrenije ne može se pomoći - Zapravo, uz odgovarajuće liječenje, 60% shizofrenih bolesnika može imati produktivan i kvalitetan život.

Osoba sa shizofrenijom je neodgovorna, poput malog djeteta - Zbog ovakvog stava mnogi misle da bi umjesto oboljele osobe o svemu trebao voditi brigu netko drugi. Međutim, uvijek postoji dio aktivnosti koje pacijent može sam odraditi, čak i kad je psihotična epizoda u tijeku.

Osobe sa shizofrenijom su opasne - Činjenica je da zablude i halucinacije katkad mogu dovesti do nasilnog ponašanja, ali većina shizofrenih bolesnika nije nimalo nasilnija od običnih ljudi. Štoviše, shizofreni bolesnici sami mogu biti žrtve nasilja ili zlostavljanja.

Problemi (nastavak)

Utjecaj shizofrenije na pojedinca

Shizofrenija donosi **promjene u svakom segmentu pacijentovog života.**

Kad se simptomi povuku, okolina i dalje promatra osobu kroz njezinu bolest, što dodatno opterećuje njezinu ionako smanjenu sposobnost društvenog funkcioniranja.

Oboljela osoba često ne vidi razlog za redovito uzimanje lijekova, koji mogu imati i neugodne nuspojave.

Pored toga, oboljeli od shizofrenije mogu imati i druge poteškoće u mentalnom zdravlju, poput depresije i tjeskobe, ili su ovisni o cigaretama i drugim tvarima.

Kod oboljelih od shizofrenije često je ugroženo i tjelesno zdravlje.

Shizofrenija je mentalni poremećaj kod kojeg postoji najveća šansa da oboljeli bude diskriminiran ili negativno obilježen od strane društva.

Problemi (nastavak)

Utjecaj shizofrenije na obitelj

Kada član obitelji oboli od shizofrenije, to ima **značajan utjecaj** na cijelu obitelj.

Članovi obitelji mogu imati **osjećaj krivnje** zbog različitih razloga, npr., misle da nisu dovoljno dobar roditelj / partner ili da nisu sposobni nositi se sa simptomima.

Stalna briga o redovitom uzimanju lijekova i **odlascima na grupnu terapiju često postaje svakodnevna rutina za osobu koja se brine o pacijentu.**

Ova osoba - član obitelji ili njegovatelj - ponekad mora preuzeti **sve odgovornosti** nad pacijentom i donositi sve odluke umjesto njega/nje.

U slučaju **ponovne pojave simptoma**, njegovatelj ponekad mora nagovarati pacijenta da ode k psihijatru ili u bolnicu, a katkad mora poduzeti i neke dodatne, teže mjere, poput kontaktiranja hitnih službi, liječnika opće prakse ili policije bez odobrenja oboljele osobe.

Želite li saznati više?

Naš interaktivni paket resursa otkrit će vam:

- sve što bi vas kao njegovatelja moglo zanimati
- kako si možete pomoći
- kako da se nosite s teretom brige za oboljeloga
- kako da izbjegnute stres i pregorijevanje
- kako da se nosite sa svojim emocijama
- kako da prihvatite poremećaj
- i mnogo više!

Također, ovdje ćete pronaći ćete vježbe i aktivnosti, i za VAS i za osobu o kojoj brinete!

Paket resursa bit će dostupan na ljeto 2020. godine!

<https://developfc.csicy.com/hr/english-4/>